

dr hab. n. med. Krzysztof Kaczka
Klinika Chirurgii Ogólnej i Onkologicznej
UM w Łodzi

Centralny Szpital Uniwersytecki
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
92-213 Łódź, ul. Pomorska 251
NIP: 728-22-46-128 REGON 472147989
Cz. I: 000000018829
Szpital CKD cz. V-47
Klinika Chirurgii Ogólnej i Onkologicznej
tel. 42 201-43-70 cz. VII:207 cz. VIII:4500

Recenzja pracy doktorskiej lek. Mateusza Głoda pt. „ Analiza czynników ryzyka zaburzeń fonacji po operacjach tarczycy ”.

Promotor pracy: dr hab. n. med. Beata Wojtczak

Praca doktorska lek. Mateusza Głoda pt. „ Analiza czynników ryzyka zaburzeń fonacji po operacjach tarczycy ” ma typowy układ dla dysertacji doktorskiej. Liczy 106 stron maszynopisu. Składa się z 7 podstawowych rozdziałów oraz streszczeń w języku polskim i angielskim. Zawiera 22 tabele, 11 rycin i 211 pozycji piśmiennictwa.

We wstępie autor bardzo dokładnie opisał anatomię gruczołu tarczowego, epidemiologię, etiologię oraz diagnostykę i chirurgiczne leczenie chorób tarczycy. Ponadto, we wstępie autor szczegółowo omówił tematykę zaburzeń fonacji po operacjach tarczycy.

W drugiej części pracy- cel i metody, autor stwierdził, że zaburzenia fonacji są stosunkowo częstym i istotnym powikłaniem po operacjach tarczycy. Z tego powodu w swojej rozprawie podjął się oceny ryzyka wystąpienia zaburzeń fonacji pod postacią porażen strun głosowych oraz wyselekcjonowaniu czynników mających istotny statystycznie wpływ na wzrost prawdopodobieństwa ich zaistnienia.

W kolejnym rozdziale (Materiał i Metodyka) doktorant przeprowadził charakterystykę grupy badanej. Do badania zakwalifikowano aż 830 pacjentów (691 kobiet i 139 mężczyzn). Analizie poddano 1500 nerwów krtaniowych wstecznych narażonych na ryzyko uszkodzenia podczas operacji tarczycy. Fakt ten jest godny podkreślenia, ponieważ włączenie tak dużej liczby chorych do badania umożliwia zastosowanie testów statystycznych o dużej mocy a tym samym realizację założonego celu badania.

W pracy właściwie wykorzystano podstawowe metody statystyczne: test χ^2 i regresja logistyczna jak i dużo bardziej zaawansowane, w ocenie recenzenta, techniki statystyczne jak: analiza składowych głównych PCA i analiza korespondencji. Precyzyjnie zaprezentowane dane i analizy statystyczne znajdują odzwierciedlenie w formie tabel i rycin.

W ocenianej rozprawie doktorskiej wyszczególniono aż 17 różnych czynników ryzyka powikłań porażen strun głosowych. Część z nich jest powszechnie spotykana w publikacjach medycznych dotyczących schorzeń tarczycy, jak: rodzaj operacji (pierwotna vs wtórna), zakres operacji (całkowity vs częściowy), rozpoznanie kliniczne (schorzenia łagodne vs nowotworowe), wiek, płeć, BMI, doświadczenie operatora. Natomiast inne czynniki ryzyka omówione w pracy doktorskiej, takie jak: rodzaj zmian ogniskowych w tarczycy (guz pojedynczy vs guzki mnogie vs wole mięsaszowe), wielkość wola, obecność wola zamostkowego lub uwzględnienie obrazu tchawicy w badaniu Rtg (jej przemieszczenie vs obraz prawidłowy) są stosunkowo rzadko spotykane w innych publikacjach. Czynniki ryzyka dotyczące wieku, wskaźnika masy ciała, wielkości wola i czasu operacji w niniejszej rozprawie przeanalizowano podwójnie, zarówno w skalach nominalnych, jak i ilorazowych, w celu znalezienia jak największej zależności pomiędzy czynnikami ryzyka a powikłaniami.

Wyniki pracy doktorskiej pozwoliły na sformułowanie sześciu wniosków będących trafnym zwięźnięciem dysertacji doktorskiej i realizację założonego celu rozprawy doktorskiej.

W ocenie recenzenta wniosek drugi dotyczący dużego ryzyka wystąpienia trwałych porażań fałdów głosowych po operacjach chorych z rakiem tarczycy zasługuje na szczególne podkreślenie.

Dysertację kończą: dwa streszczenia – w języku polskim i angielskim, które strukturalnie odpowiadają przedstawionej dysertacji i zawierają najważniejsze jej elementy.

W rozdziale Dyskusja Autor komentuje swoje wyniki w sposób zrozumiały, przeprowadza również porównanie z wynikami innych autorów.

Ostatni rozdział pracy stanowi piśmiennictwo. Obejmuje ono 211 pozycji przywoływanych w tekście wg. kolejności cytowań. Większość cytowań pochodzi z ostatnich lat, a zakres przytaczanej w tekście literatury podkreśla aktualność podjętej tematyki badań.

Podczas lektury pracy doktorskiej nasunęły mi się pewne uwagi, wątpliwości, które przytaczam z obowiązku recenzenta:

1. W swojej rozprawie doktorskiej autor używa określenia struny głosowe. Zdaniem recenzenta bardziej poprawnym sformułowaniem jest określenie fałdy głosowe.
2. Nie wiem na podstawie jakich przesłanek w analizie statystycznej uznano za chirurga doświadczonego w operacjach tarczycy wykonującego 100 operacji rocznie. Dla porównania wytyczne Europejskiego Towarzystwa Chirurgów Endokrynologicznych mówią o liczbie 50 operacji rocznie.
3. Podobnie nie wiem na podstawie jakiego kryterium- klinicznego? statystycznego? zmienną wiek analizowano jako zmienną dychotomiczną przy punkcie odcięcia 65 lat.
4. Ogólnie praca napisana jest w sposób jasny, zrozumiały. Jednak zawiera niewielką liczbę niemożliwych do uniknięcia błędów stylistycznych i interpunkcyjnych.

Ogólnie, oceniam pracę lekarza Marcina Głoda bardzo pozytywnie.

Wyszczególnienie czynników ryzyka zaburzeń fonacji po operacji tarczycy wydaje się szczególnie ważne w aspekcie praktycznym dla chirurga i pacjenta. W niniejszej rozprawie doktorskiej obecność wola zamostkowego, jak i objętość tarczycy powyżej 100 ml okazały się najistotniejszymi czynnikami ryzyka porażań strun głosowych przejściowych, jak i trwałych po operacji tarczycy. Ponadto wyodrębniono inne czynniki ryzyka takie jak: operacje z powodu raka tarczycy, wiek powyżej 65 roku życia, otyłość, płeć męska, powtórne operacje, zastosowanie jedynie wizualizacji wzrokowej podczas operacji tarczycy.

Uważam, że praca doktorska lek. Mateusza Głoda pt. „ Analiza czynników ryzyka zaburzeń fonacji po operacjach tarczycy ” napisana pod kierunkiem dr. hab. n. med. Beaty Wojtczak spełnia warunki określone w Art. 187 ust. 1-4 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. 2018 poz. 1668)".

Mam więc zaszczyt przedłożyć Radzie Dyscypliny Nauki Medycznej w UMW we Wrocławiu moją pozytywną ocenę rozprawy i dopuszczenie lek. Mateusza Głoda do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Z wyrazami głębokiego szacunku

dr hab. n. med. Krzysztof Kaczkla
specjalista chirurgii ogólnej
i chirurgii tarczycy
1631932
tel. 503 068 786

